

Fakulta architektúry dnes a zajtra

Prof. Ing. arch. Peter Gál, PhD

Rok 2002 možno právom označiť za rok závažných zmien v univerzitnom školstve na Slovensku. Začiatok účinnosti nového zákona o vysokých školách nesie so sebou súbor požiadaviek na zásadnú transformáciu temer všetkých doteraz zaužívaných procesov univerzitného vzdelávania a s nim súvisiacimi činnosťami. Zhodou okolností prichádza v tomto období tiež k personálnym zmenám vo vedení Fakulty architektúry, keďže doterajšie vedenie na čele s dekanom R. Špačkom po dvoch produktívnych funkčných obdobiach ukončuje svoje riadiace pôsobenie.

Ako člen Špačkovej riadiacej garnitúry (prodekan pre vedu, výskum, zahraničné vzťahy, štatutárny zástupca dekana) som vstupoval do kandidatúry na funkciu dekana s ponukou uplatnenia nadobudnutej skúsenosti v prospech kontinuity rozvoja našej „alma mater“. Ponuka bola založená na nesporných výsledkoch, ktoré naša škola v uplynulom období dosiahla; uvedme tu najmä syntetizujúce komplexné hodnotenia, vykonávané Akreditačnou komisiou vlády SR v polohe pravidelnej evalvácie a akreditácie študijných odborov, ktoré boli nanajvýš úspešné a posilnili postavenie školy v celoslovenskom kontexte.

Ponuka obsahovala tiež víziu postupného vytvárania kompaktného konsolidovaného pracoviska s optimálnymi podmienkami pre vedu, výskum,

Prof. P. Gála zvolil Akademický senát FA STU 11. júna 2002 za dekana Fakulty architektúry STU, s pôsobením od 16. septembra 2002

vzdelávanie a tvorivé činnosti pre všetkých jej študentov i pracovníkov, pričom sa formovali štrukturované ciele v polohe riadenia a rozvoja fakulty, v polohe pedagogického procesu i vedecko-výskumnej činnosti ako aj na poli medzinárodných vzťahov.

Môj program pôsobenia vo funkcii dekana FA bol prijatý zo strany akademickej obce pozitívne, čo potvrdili všetky etapy volebného procesu i záverečné rozhodnutie Akademického senátu FA STU. Krátko pred oficiálnym prevzatím funkcie dekana tak stojíme pred úlohami, z ktorých aspoň niektoré sa pokúsím v krátkosti načrtnúť:

Počas letných prázdnin vysokoškolské prostredie pulzovalo postupným nábehom a rozpracovaním ustanovení nového vysokoškolského zákona. Mimoriadnu vážnosť treba pripísať najmä práci na štruktúre študijných odborov, ktoré budú postupne „granulované“ do akreditáčieschopných študijných programov. Dochádza tu k závažným zmenám, ktoré treba neustále sledovať. Ostatné rozhodnutie, zatiaľ však nie konečné, znamená zaradenie študijného odboru „architektúra a urbanizmus“ do skupiny odborov inžinierstva a projektovania, pričom sa však pojem „architektúra“ objavuje i v skupinách odborov umeleckých (architektonická tvorba, dizajn), poľnohospodárskych (krajinná architektúra) i humanitných (dejiny a teória umení). Uvedený vývoj chápeme v celostnosti problematiky a necítíme sa ním byť ohrození. Okrem iného znamená tiež možnosť postupnej kryštalizácie vzťahov s niektorými pracoviskami Stavebnej fakulty STU, no zároveň ponúka možnosti sformovania nových študijných programov, ktoré budú akreditované na našej fakulte a zastrešované odborom na inej univerzite (napr. teória a dejiny architektúry).

K významnému pohybu dochádza i v súvislosti s prístupovými rokovami SR pred vstupom do Európskej únie. V úzkej súčinnosti s úradom Slovenskej komory architektov sa aktívne podieľame na formulovaní zásad pre voľný pohyb pracovníkov, vrátane zásad pre uznávanie príslušných diplomov a certifikátov pre výkon povolania architekta v členských štátoch EU. Výsledky uvedeného procesu budú významne ovplyvňovať možnosti uplatnenia absolventov Fakulty architektúry v širšom európskom priestore.

I v letnom období prebiehali aktivity, smerujúce k naplneniu zásad pre realizáciu výmenných zahraničných programov najmä v polohe programu SOCRATES/ERASMUS. Spomeniem tu jednak priebežné práce na zabezpečení študentských a učiteľských mobilít pre školský rok 2002/2003, ale najmä úvodné fázy zapojenia Fakulty architektúry do „sieťových“ programov nového typu, zameraných na koordináciu vzdelávacích činností v európskom priestore, v súlade so závermi ostatného kongresu UIA v Berlíne (2002), ktorý položil základy požiadaviek na medzinárodnú akreditáciu vzdelávacích programov v architektúre.

Považujem za veľmi významnú skutočnosť, že naša fakulta je od počiatku začlenená do sieťových programov ENHSA a LE NOTRE (na vysvetlenie: program ENHSA je zameraný na koordináciu vývoja študijných programov v architektonickom vzdelávaní v súčinnosti s inštitúciou EAAE – European Association of Architectural Education; program LE NOTRE je zameraný na koordináciu vzdelávania a výskum v odbore krajinná architektúra).

Aktuálne, neustále vznikajúce úlohy však nemôžu zatieniť úsilie, zamerané na splnenie úloh strategického významu, ktoré sme už rozpracovali, no čaká nás tu (všetkých) ešte veľa práce. Dovolím si pripomenúť aspoň niektoré:

- zabezpečenie plynulého prechodu administratívy na základe zásad pre pôsobenie verejnej vysokej školy, vrátane spravovania majetku školy, s cieľom optimalizácie fyzického stavu a vnútorného vybavenia budovy fakulty i detašovaného pracoviska v Banskej Štiavnici;
- dovŕšenie reformy edukačného systému fakulty vo väzbe na akreditáciu študijných programov a dovŕšenie procesu zavedenia kreditového systému štúdiá;
- rozvíjanie teoretického potenciálu fakulty, založené na výsledkoch vedeckej a výskumnej práce v medzinárodných a grantových projektoch i v inštitucionálnom výskume a ďalších formách vedeckej a normotvornej činnosti;
- prehĺbenie účasti fakulty vo všetkých formách medzinárodnej spolupráce, založenej na báze vzájomne výhodných vzťahov, vrátane členstva fakulty v relevantných medzinárodných organizáciách;

- prepojenie vzdelávacích, výskumných a tvorivých činností na fakulte s externým odborným prostredím s dôrazom na vzťahy so Slovenskou komorou architektov a Spolkom architektov Slovenska.

Peter Gál